

กสม. ๑

รายงานผลการตรวจสอบ

การละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๑๗๙/๒๕๖๘

เรื่อง สิทธิชุมชนอันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดี และธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน
กรณีร้องเรียนว่า ได้รับผลกระทบด้านกลิ่นเหม็นจากการประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกร
ในพื้นที่ตำบลสระนกแก้ว อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้ร้อง ปกปิดชื่อ

ผู้ถูกร้อง ผู้ประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกร ██████████ ที่ ๑
องค์การบริหารส่วนตำบลสระนกแก้ว ที่ ๒

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องร้องเรียนด้วยตนเอง ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามคำร้องที่ ๒๘๔/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๗ ว่า ผู้ร้องได้รับผลกระทบด้านกลิ่นเหม็นจากการประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกรของผู้ถูกร้องที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ ██████████ ตำบลสระนกแก้ว อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยผู้ร้องเคยแจ้งให้ผู้ถูกร้องทั้งสองแก้ไขปัญหมาแล้ว แต่ยังไม่ได้รับการแก้ไข อีกทั้งยังพบว่า สถานที่จัดประชาคมเพื่อประกอบการขออนุญาตไม่ตรงกับพื้นที่ตั้งฟาร์มเลี้ยงสุกร จึงขอให้ตรวจสอบ

๒. การตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพิจารณาจากการชี้แจงข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานดังต่อไปนี้

๒.๑ รายการเอกสาร พยานหลักฐานจากการตรวจสอบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๑ หนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลสระนกแก้ว ที่ รอ ๗๕๙๐๑/๕๕๒ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

/๒.๑.๒ บันทึก...

๒.๑.๒ บันทึกสรุปการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๗ ณ ตำบลสระนกแก้ว อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด

๒.๑.๓ บันทึกสรุปการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๘ ณ ตำบลสระนกแก้ว อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด

๒.๑.๔ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์จากบริษัท ██████████ ถึงสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ และวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๘

๒.๑.๕ บันทึกสรุปการแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมของพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๘ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๘ และวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๘

๒.๒ ข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบ

๒.๒.๑ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง

ปรากฏตามความเป็นมาในข้อ ๑

๒.๒.๒ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ถูกร้อง

๑) ผู้ถูกร้องที่ ๒

๑.๑) ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้รับใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร (อ.๑) ออกให้โดยผู้ถูกร้องที่ ๒ ตามใบอนุญาตเลขที่ ██████████ ณ วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ ต่อมาเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับการก่อสร้างฟาร์มเลี้ยงสุกร ณ ศาลากลางหมู่บ้านสระแก้ว มีผู้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นประกอบด้วยประชาชน ██████████ รวม ๙๘ คน โดยผู้เข้าร่วมได้สอบถามเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อชุมชน ซึ่งผู้ถูกร้องที่ ๑ ให้ข้อมูลว่า พื้นที่ก่อสร้างอยู่ห่างจากชุมชนประมาณ ๒.๕ กิโลเมตร จึงไม่มีผลกระทบ แต่หากมี ก็พร้อมจะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ ในการรับฟังความคิดเห็นดังกล่าวไม่มีผู้คัดค้าน

๑.๒) ผู้ถูกร้องที่ ๒ ออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทฟาร์มสุกรให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ ครั้งแรก เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๕ หมดอายุวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๖ และต่อใบอนุญาตให้เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖ หมดอายุวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๗ ทั้งนี้ การออกใบอนุญาตประกอบกิจการดังกล่าว เป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ และข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสระนกแก้ว เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทการค้า

๑.๓) หลักเกณฑ์การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภท “การเลี้ยงสุกร” ท้ายข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสระนกแก้ว กำหนดเงื่อนไขว่า ต้องตั้งห่างจากชุมชนไม่น้อยกว่า ๑.๖ กิโลเมตร ต้องไม่จัดให้มีโรงเรือนและคอกมากเกินไป ต้องมีการใช้ระบบบำบัดน้ำเสียตลอดเวลา ต้องควบคุมดูแลสถานประกอบการให้อยู่ในสภาพที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหาและเหตุรำคาญใด ๆ

ต้องแสดงผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำทิ้งที่มีค่า BOD^๑ ไม่เกิน ๖๐ มิลลิกรัม/ลิตร และเก็บรักษาผลการตรวจวิเคราะห์ไว้ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ โดยการประกอบกิจการเลี้ยงสุกร ๑,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ ตัว ต้องแสดงผลการวิเคราะห์น้ำทิ้งทุก ๓ เดือน ทั้งนี้ ผู้ประกอบกิจการต้องควบคุมดูแลสถานประกอบการ โดยพื้นคอกต้องไม่ก่อให้เกิดการหมักหมมของเสียจนก่อให้เกิดกลิ่นเหม็น ต้องไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน แมลงอื่น ๆ และสัตว์นำโรค ต้องรักษาความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ และต้องไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญ

๑.๔) เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๗ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้ใหญ่บ้าน [REDACTED] ตำบลสระนกแก้ว อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด กรณีประชาชนในพื้นที่ได้รับผลกระทบด้านกลิ่นเหม็นจากการประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกรของผู้ถูกร้องที่ ๑ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๗ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ร่วมกับเทศบาลตำบลโพธารอง ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง พบกลิ่นเหม็นจากมูลสุกร จึงแนะนำให้แก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการลดจำนวนการเลี้ยงสุกรเพื่อให้ดูแลได้ดีขึ้น ปรับพื้นที่บ่อเกรอะ (บ่อพักน้ำเสีย) ทำทางเข้าสำหรับรถสูบล้างให้ดีขึ้น สูบล้างออกเป็นการเร่งด่วน เพื่อลดปริมาณสิ่งปฏิกูลในบ่อเกรอะ ซึ่งเป็นสาเหตุหลักของการเกิดกลิ่นเหม็น ลอกบ่อเกรอะที่ตื้นเขินออก ให้จุลินทรีย์บำบัดน้ำเสีย (EM) เพิ่มมากขึ้น และปลูกต้นไม้เพื่อดูดซับกลิ่นในอากาศ ทั้งนี้ ให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้แล้วเสร็จภายใน ๗ วัน โดยผู้ถูกร้องที่ ๒ จะตรวจประเมินซ้ำอีกครั้ง

๑.๕) เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๗ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ลงพื้นที่ตรวจสอบฟาร์มเลี้ยงสุกรของผู้ถูกร้องที่ ๑ อีกครั้ง ปรากฏว่า กลิ่นเหม็นลดลง เนื่องจากผู้ถูกร้องที่ ๑ ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ถูกร้องที่ ๒ โดยสูบล้างออกจากบ่อเกรอะและใช้ EM เพิ่มขึ้น ส่วนการปรับพื้นที่ทางเข้า ผู้ถูกร้องที่ ๑ จะดำเนินการภายหลังเนื่องจากฝนตก

๒) ผู้ถูกร้องที่ ๑

๒.๑) ในส่วนของการรับฟังความคิดเห็น ผู้ถูกร้องที่ ๑ ให้ข้อมูลสอดคล้องกับผู้ถูกร้องที่ ๒ ตามข้อ ๑.๑)

๒.๒) ผู้ถูกร้องที่ ๑ เลี้ยงสุกรในรูปแบบรับจ้างเลี้ยงให้กับบริษัท [REDACTED] [REDACTED] ภายในฟาร์มมีการปล่อยมูลสุกรลงสู่บ่อแก๊สชีวภาพซึ่งเป็นบ่อปิดและปล่อยน้ำเสียจากบ่อแก๊สชีวภาพลงสู่บ่อพักซึ่งเป็นบ่อเปิด ๒ บ่อ จากนั้นจะสูบน้ำออกจากบ่อเพื่อนำกากของมูลสุกรไปตาก และนำไปขายต่อไป โดยผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ดำเนินการตามคำแนะนำของผู้ถูกร้องที่ ๒ โดยเพิ่มปริมาณจุลินทรีย์ลงในบ่อบำบัดน้ำเสียสัปดาห์ละ ๓ วัน รวมถึงใช้กากน้ำตาลและปูนขาวตามคำแนะนำของปศุสัตว์อำเภอโพธารองเพื่อช่วยลดกลิ่นเหม็น และสูบล้างออกจากบ่อบำบัดน้ำเสียทุกวัน นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องที่ ๑ วางแผนผลิตจุลินทรีย์ด้วยตนเองเพื่อลดต้นทุนและจะนำจุลินทรีย์

/ผสมกับ...

^๑ BOD (Biochemical Oxygen Demand) เป็นค่าวัดความสกปรกของน้ำที่บอกถึงปริมาณออกซิเจนที่จุลินทรีย์ใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ในน้ำ ถ้าค่าบีโอดีสูงแสดงว่าน้ำมีความสกปรกสูงหรือมีสารอินทรีย์ในน้ำมาก ซึ่งต้องการใช้ออกซิเจนในการย่อยสลายสารอินทรีย์มาก, จาก คู่มือการประเมินปริมาณน้ำเสียและปริมาณมลพิษจากการเลี้ยงสุกร, โดย กรมควบคุมมลพิษ.

ผสมกับน้ำเพื่อนำไปทำความสะอาดท่อส่งน้ำเสียภายนอกโรงเรือนเลี้ยงสุกร เพื่อแก้ไขปัญหากลิ่นเหม็น ทั้งนี้ ก่อนมีการร้องเรียนกรณีดังกล่าว ผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่เคยเข้ามาตรวจสอบคุณภาพน้ำในฟาร์ม ตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสระนกกแก้ว

๒.๒.๓ ข้อเท็จจริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บริษัท [REDACTED]

๑) ฟาร์มเลี้ยงสุกรของผู้ถูกร้องที่ ๑ มีเนื้อที่ ๒๗ ไร่ ประกอบด้วย บ้านพัก โกดังอาหาร ไชโล บ่อทิ้งซาก บ่อแก๊สขนาด ๕๐๐ ลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) บ่อเกรอะขนาด ๙๖๐ ลบ.ม. บ่อบำบัดน้ำเสียบ่อที่ ๑ ขนาด ๑,๕๐๐ ลบ.ม. บ่อที่ ๒ ขนาด ๑,๘๐๐ ลบ.ม. บ่อที่ ๓ ขนาด ๑,๘๐๐ ลบ.ม. และโรงเรือนเลี้ยงสุกร ๒ โรงเรือน ความจุโรงเรือนละ ๗๕๐ ตัว รวม ๑,๕๐๐ ตัว โดยผู้ถูกร้องที่ ๑ ทำสัญญาเลี้ยงสุกรให้กับบริษัท [REDACTED] ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของบริษัท [REDACTED] เป็นฟาร์มเลี้ยงสุกรประเภทบริหารงานแบบครัวเรือน (ไม่มีการจ้างแรงงาน) โดยมีข้อตกลง ได้แก่ การจ่ายผลตอบแทน ข้อกำหนดในการเลี้ยงตามกระบวนการผลิตและมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งควบคุมโดยหน่วยงานราชการ และข้อกำหนดเกี่ยวกับองค์ประกอบในการก่อสร้างฟาร์มทั้งหมด รวมถึงระบบบริหารจัดการของเสีย เช่น ระบบไบโอแก๊ส ที่เป็นส่วนสำคัญในการควบคุมไม่ให้เกิดปัญหามลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งฟาร์มดังกล่าวมีใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มสุกร (GAP)^๒ ครบถ้วน อย่างไรก็ตามกรณีเกิดปัญหากับเกษตรกรที่ทำสัญญาเลี้ยงให้กับ [REDACTED] จะประสานงานไปยังผู้เกี่ยวข้องเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกับผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ หน่วยงานราชการที่รับผิดชอบภายในพื้นที่ และตัวแทนชุมชน

๒) สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาคือ ปริมาณน้ำเสียที่ไหลเข้าบ่อแก๊สชีวภาพ มีปริมาณมากเกินกว่าที่ระบบสามารถรับรองและทำงานได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งการหมักที่สมบูรณ์จะต้องใช้เวลาประมาณ ๒๐ วัน แต่บ่อแก๊สชีวภาพดังกล่าวมีขนาด ๕๐๐ ลบ.ม. ส่วนของเสียจากระบบเลี้ยงสุกรมีวันละประมาณ ๗๕ ลบ.ม. บ่อแก๊สชีวภาพจึงเก็บของเสียได้ประมาณ ๗ วัน ทำให้น้ำที่ไหลออกมาสู่บ่อเกรอะยังคงมีกลิ่นแรง

๓) ปี ๒๕๖๖ ผู้ถูกร้องที่ ๒ เคยได้รับเรื่องร้องเรียน [REDACTED] เกี่ยวกับกลิ่นของฟาร์มเลี้ยงสุกรดังกล่าว โดยหน่วยงานราชการ ได้แก่ ผู้ถูกร้องที่ ๒ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอโพธารอง

/และสำนักงาน...

^๒ GAP คือ การผลิตทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม หรือ Good Agriculture Practices หมายถึง แนวทางในการทำการเกษตรเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีตรงตามมาตรฐานที่กำหนด ได้ผลผลิตสูงคุ้มค่าการลงทุนและกระบวนการผลิตจะต้องปลอดภัยต่อเกษตรกรและผู้บริโภค มีการใช้ทรัพยากรที่เกิดประโยชน์สูงสุด เกิดความยั่งยืนทางการเกษตรและไม่ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม โดยหลักการนี้ได้รับการกำหนดโดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ

และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอโพธารองได้ลงพื้นที่ พร้อมให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาด้วยการใช้จุลินทรีย์ชีวภาพที่บ่อเกรอะ พบว่าแก้ไขปัญหาดีขึ้น

๔) ██████████ ประสานงานกับผู้ร้องที่ ๒ เพื่อแจ้งแผนการแก้ไขปัญห โดยแบ่งเป็น ๒ ระยะ ได้แก่

- ระยะสั้น : ในช่วงวันที่ ๒๘ มกราคม - ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ สุกรรุ่นปัจจุบันจะถูกนำไปขายทั้งหมด ให้ผู้ร้องที่ ๑ ใช้สารจุลินทรีย์และสารลดกลิ่นฉัดพ่นในบริเวณบ่อเกรอะและโรงเรือน รวมถึงชิงแสดนบริเวณพัดลมระบายอากาศเพื่อลดการฟุ้งกระจายของกลิ่น

- ระยะยาว : เสนอแผนให้ผู้ร้องที่ ๑ ขยายบ่อแก๊สชีวภาพจาก ๕๐๐ ลบ.ม. เป็น ๑,๕๐๐ ลบ.ม. เพื่อรองรับปริมาณของเสียสำหรับการหมักที่สมบูรณ์ครบ ๒๐ วัน และขยายบ่อบำบัดน้ำเสียเพื่อให้สามารถเก็บน้ำไว้ได้ ๑๒๐ วัน ก่อนนำน้ำออกจากฟาร์ม รวมทั้งประสานผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายเพื่อทำแผนการแก้ไขปัญหและจัดทำเอกสารบันทึกข้อตกลงร่วมกัน นอกจากนี้มีแผนปรับปรุงรายละเอียดและกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบของฟาร์มในสัญญาจ้างเลี้ยงกับเกษตรกรในแต่ละหัวข้อให้มีตัวเลขที่ชัดเจน เหมาะสม และสอดคล้องกับระบบ กระบวนการ และการดำเนินกิจการในปัจจุบัน เช่น กำหนดปริมาณของผลผลิตต่อขนาดบ่อแก๊สชีวภาพและบ่อพักน้ำเสีย เป็นต้น

๕) เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘ ผู้ร้องที่ ๒ ได้จัดประชุมทำแผนปรับปรุงและทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันกับผู้ร้องที่ ๑ ผู้นำชุมชน และชาวบ้านพื้นที่ใกล้เคียง โดยมีนายก อบต. สระนกแก้ว เป็นประธานในที่ประชุม ซึ่งผู้นำชุมชนและชาวบ้านในพื้นที่ใกล้เคียงต้องการให้ปรับปรุงระบบบ่อบำบัดและเห็นด้วยกับแนวทางในการทำระบบไบโอแก๊สขนาด ๑,๕๐๐ ลบ.ม. เพื่อแก้ไขปัญห เรื่องกลิ่น และเสนอให้ผู้ร้องที่ ๑ ลดจำนวนสุกร แต่ประเด็นการลดจำนวนสุกรนั้น ยังไม่มีข้อสรุป ทั้งนี้ บริษัทยังไม่ให้ผู้ร้องที่ ๑ เลี้ยงสุกรจนกว่าจะปรับปรุงตามความเห็นที่ประชุมและมีการตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๒.๒.๔ การแสวงหาข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่

พนักงานเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง ณ ตำบลสระนกแก้ว อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ ๑๖ - ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๗ และวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๘ และรับฟังข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากผู้เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๒๘ และ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๘ และวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๘ สรุปได้ดังนี้

๑) ผู้ร้อง

ผู้ร้องได้กลิ่นเหม็นจากมูลสุกรมาโดยตลอด ซึ่งจะมึกลิ่นเหม็นมากในช่วงฤดูร้อนและฤดูฝน โดยเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๘ ผู้ร้องยืนยันว่ายังคงได้กลิ่นเหม็นอยู่อย่างต่อเนื่องจนกระทั่งเมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ผู้ร้องที่ ๑ จำหน่ายสุกรออกจากฟาร์มทั้งหมด จากนั้นได้ปรับปรุงแก้ไขปัญหภายในฟาร์ม ซึ่งในขณะนี้ยังไม่มีการดำเนินการต่อ จึงไม่มีปัญหกลิ่นเหม็นรบกวน ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘ ผู้ร้องที่ ๒ ร่วมกับบริษัท ██████████ สาขา

/ร้อยเอ็ด...

ร้อยเอ็ด จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องและประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบเพื่อรับฟังปัญหาเกี่ยวกับการประกอบกิจการของผู้ถูกร้องที่ ๑ และหาแนวทางแก้ไขปัญหา ณ ที่ทำการผู้ถูกร้องที่ ๒ โดยประชาชนที่ได้รับผลกระทบให้ข้อมูลว่า บริเวณที่ตั้งฟาร์มเลี้ยงสุกรของผู้ถูกร้องที่ ๑ อยู่ห่างจาก ตำบลสระนกแก้ว อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ประมาณ ๑.๒ กิโลเมตร ซึ่งข้อบัญญัติของผู้ถูกร้องที่ ๒ กำหนดให้ห่างจากชุมชนไม่น้อยกว่า ๑.๖ กิโลเมตร

๒) ผู้ถูกร้องที่ ๑

ปรากฏตามข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ถูกร้องในข้อ ๒.๒.๒ ข้อย่อย ๒)

๓) ผู้ถูกร้องที่ ๒

หลังจากผู้ถูกร้องที่ ๒ ลงพื้นที่ตรวจสอบเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๗ และผู้ถูกร้องที่ ๑ ดำเนินการตามคำแนะนำของผู้ถูกร้องที่ ๒ แล้ว ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้สอบถามไปยังผู้ใหญ่บ้าน [REDACTED] ซึ่งเป็นผู้ร้องเรียนต่อผู้ถูกร้องที่ ๒ เกี่ยวกับปัญหาด้านกลิ่นเหม็น ได้รับแจ้งว่า ปัญหากลิ่นเหม็นลดลง และตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ยุติการประกอบกิจการชั่วคราวเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหภายในฟาร์ม โดยเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้จัดประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหผลกระทบจากกลิ่นเหม็น โดยประชาชนที่ได้รับผลกระทบเสนอให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ ลดจำนวนสุกรลง เนื่องจากพื้นที่ตั้งของฟาร์มอยู่ใกล้กับชุมชน หากยังคงเลี้ยงสุกร ๑,๕๐๐ ตัว แม้จะปรับปรุงหรือขยายขนาดของบ่อบำบัดน้ำเสีย ก็อาจไม่สามารถแก้ไขปัญหากลิ่นเหม็นได้ ซึ่งผู้ถูกร้องที่ ๑ ไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอนี้ นอกจากนี้ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทิ้งของฟาร์มแล้วพบว่า ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ผู้ถูกร้องที่ ๒ จัดประชุมอีกครั้ง ซึ่งผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ได้รับผลกระทบเข้าประชุมด้วย ที่ประชุมมีข้อตกลงร่วมกันให้ตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้น จากนั้นผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ออกคำสั่ง ที่ ๑๖๙/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบสถานประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ยังไม่ตอบใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพให้กับผู้ถูกร้องที่ ๑

๔) ผู้ใหญ่บ้าน [REDACTED] ตำบลสระนกแก้ว

ประชาชนในพื้นที่ [REDACTED] ได้รับผลกระทบด้านกลิ่นเหม็นตั้งแต่ปี ๒๕๖๕ และตนได้แจ้งปัญหาดังกล่าวไปยังผู้ถูกร้องที่ ๒ และเทศบาลตำบลโพนทองมาโดยตลอด ต่อมาในเดือนกันยายน ๒๕๖๗ ได้รับแจ้งผลการตรวจสอบข้อร้องเรียนดังกล่าวจากผู้ถูกร้องที่ ๒ แล้ว

๕) ผู้ใหญ่บ้าน [REDACTED] ตำบลสระนกแก้ว

พื้นที่ [REDACTED] เป็นหมู่บ้านที่แยกออกมาจาก [REDACTED] เดิมเป็นหมู่บ้านเดียวกัน ในช่วงขออนุญาตประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกร ผู้ถูกร้องที่ ๑ ซึ่งเป็นลูกบ้าน [REDACTED] ได้ประสานขอจัดประชาคมจึงแจ้งให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ เข้ามาจัดประชาคมในวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ เพราะตรงกับวันประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน และให้จัดประชาคม ณ ศาลากลางชุมชนของ [REDACTED]

/ซึ่งอยู่ใน...

ซึ่งอยู่ในบริเวณเดียวกัน [REDACTED] โดยในวันจัดประชาคมผู้ถูกร้องที่ ๑ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกรและประชาชนได้ลงลายมือชื่อยินยอมให้ประกอบกิจการ ทั้งนี้ ประชาชน [REDACTED] [REDACTED] ไม่ได้รับผลกระทบด้านกลิ่นเหม็นจากฟาร์มดังกล่าว ซึ่งอาจเป็นเพราะอยู่ห่างจากฟาร์มและมีต้นไม้จำนวนมากเป็นแนวกัน ส่วนผู้ที่ได้รับผลกระทบจะเป็นประชาชน [REDACTED]

๖) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอโพธารอง

ได้รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนในพื้นที่ตำบลสระนกแก้ว กรณีได้รับผลกระทบด้านกลิ่นเหม็นจากฟาร์มเลี้ยงสุกรของผู้ถูกร้องที่ ๑ จึงได้ลงพื้นที่ตรวจสอบในวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๗ ผลการตรวจสอบปรากฏว่า ปัญหากลิ่นเหม็นเกิดจากบ่อบำบัดน้ำเสีย และลานตากมูลสุกรที่มีความชื้น โดยสำนักงานปศุสัตว์ฯ ได้ให้คำแนะนำกับผู้ถูกร้องที่ ๑ ให้ใส่จุลินทรีย์ลงในบ่อบำบัดน้ำเสียเพื่อกำจัดกลิ่น และให้ดูดน้ำออกจากบ่อบำบัดน้ำเสียเป็นประจำเพื่อนำมูลสุกรไปตากแห้ง และต้องดูแลไม่ให้ลานตากมีน้ำขังเพื่อลดความชื้นซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดกลิ่นเหม็น รวมทั้งให้ประสานงานไปยังบริษัท [REDACTED] สาขาร้อยเอ็ด เพื่อส่งเจ้าหน้าที่มาตรวจสอบและแก้ไขปัญหากลิ่นเหม็น ซึ่งต่อมาได้รับแจ้งจากผู้ถูกร้องที่ ๑ ว่า บริษัท [REDACTED] ได้ส่งเจ้าหน้าที่มาแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ สำนักงานปศุสัตว์ฯ มีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วยการอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ เข้าออก ผ่าน หรือภายในเขตโรคระบาดชั่วคราว เขตโรคระบาด หรือเขตเฝ้าระวังโรคระบาด พ.ศ. ๒๕๕๙ และแนะนำให้ผู้ประกอบการยื่นขอรับรองมาตรฐานฟาร์ม GAP โดยสำนักงานปศุสัตว์ฯ จะเข้าตรวจฟาร์มทุกครั้ง ทั้งก่อนการนำเข้าลูกสุกรรุ่นใหม่ และการส่งออกสุกรไปขายว่าเป็นไปตามมาตรฐาน GAP หรือไม่

๗) การตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่

๗.๑) เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๘ พนักงานเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่บริเวณบ้านพักอาศัยของผู้ร้องพบว่า ได้กลิ่นเหม็นจากมูลสุกรจริง อีกทั้งได้ลงพื้นที่ภายในฟาร์มของผู้ถูกร้องที่ ๑ พบว่า มีกลิ่นเหม็นจากบ่อบำบัดน้ำเสีย และกลิ่นเหม็นส่วนหนึ่งอาจเกิดจากการระบายอากาศภายในโรงเรือนเลี้ยงสุกรออกสู่ภายนอกด้วยพัดลมระบายอากาศขนาดใหญ่

๗.๒) พนักงานเจ้าหน้าที่นำข้อมูลที่ตั้งของสถานที่ต่าง ๆ ที่ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง มาคำนวณทิศทางและวัดระยะห่างจากฟาร์มเลี้ยงสุกรของผู้ถูกร้องที่ ๑ โดยใช้โปรแกรม Google Earth Pro เป็นเครื่องมือ ปรากฏข้อมูลดังนี้

๗.๒.๑) บ้านของผู้ร้องในพื้นที่ [REDACTED] ตำบลสระนกแก้ว ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ห่างจากฟาร์มประมาณ ๕๑๐ เมตร

๗.๒.๒) บริเวณชุมชนในพื้นที่ [REDACTED] ตำบลสระนกแก้ว ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ห่างจากฟาร์มประมาณ ๑.๓๕ กิโลเมตร

๗.๒.๓) บริเวณชุมชนในพื้นที่ [REDACTED] ตำบลสระนกแก้ว ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ห่างจากฟาร์มประมาณ ๒ กิโลเมตร

๗.๒.๔) ที่ทำการของผู้ถูกร้องที่ ๒ ในพื้นที่หมู่ที่ ๖ ตำบลสระนกแก้ว ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ห่างจากฟาร์มประมาณ ๑.๑๐ กิโลเมตร

๓. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรณีตามคำร้องมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ผู้ถูกร้องทั้งสองได้กระทำหรือละเลย การกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ร้องและประชาชนในพื้นที่ จากกรณีการประกอบกิจการ ฟาร์มเลี้ยงสุกรของผู้ถูกร้องที่ ๑ หรือไม่ โดยมีข้อพิจารณา ดังนี้

๓.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๓ (๒) และ (๓) รวมทั้งมาตรา ๕๗ (๒)^๓ รับรองให้บุคคลและชุมชนมีสิทธิในการจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงเข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใด อันเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่ อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชน ทั้งยังกำหนดให้รัฐมีหน้าที่คุ้มครองและบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมดำเนินการ และได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าว นอกจากนี้ พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕^๔ ได้รับรองสิทธิของบุคคลในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights: ICESCR) ข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง ที่รับรองสิทธิ /ของทุกคน...

^๓ มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายกำหนด

(๓) เข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชนหรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชนและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้นโดยให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๕๗ รัฐต้อง

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) อนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา พัฒนา บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุล และยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวตามที่กฎหมายบัญญัติ

^๔ มาตรา ๕ บุคคลมีสิทธิในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ

บุคคลมีหน้าที่ร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการให้เกิดสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมตามวรรคหนึ่ง

ของทุกคนที่จะมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุดเท่าที่เป็นได้^๕ รวมถึงมติคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ เรื่อง สิทธิในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมที่ดีและยั่งยืน^๖

นอกจากนี้ องค์การสหประชาชาติได้มีหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) ประกอบด้วยเสาหลัก ๓ ประการ ได้แก่ (๑) การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (protect) หมายถึง หน้าที่ของรัฐที่จะคุ้มครองมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากการประกอบกิจการของภาคธุรกิจ (๒) การเคารพสิทธิมนุษยชน (respect) หมายถึง ความรับผิดชอบของภาคธุรกิจที่จะประกอบกิจการโดยเคารพสิทธิมนุษยชน และ (๓) การเยียวยา (remedy) หมายถึง การที่ผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจสามารถเข้าถึงการแก้ไข เยียวยา พันฟูที่มีประสิทธิผลทั้งกลไกตามกระบวนการยุติธรรมและอื่น ๆ ทั้งนี้ หลักการ UNGPs มุ่งหวังให้ภาคธุรกิจนำกระบวนการตรวจสอบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence: HRDD) มาเป็นเครื่องมือในการประเมินผลกระทบหรือการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นจริงและที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจ เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการในการป้องกัน บรรเทา จัดการ และเยียวยาผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน

๓.๒ จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

๓.๒.๑ ฟาร์มเลี้ยงสุกรของผู้ร้องที่ ๑ ตั้งอยู่ในพื้นที่ [REDACTED] ตำบลสระนกแก้ว อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด ทำสัญญาเลี้ยงสุกรให้กับบริษัท [REDACTED] เริ่มประกอบกิจการเมื่อปี ๒๕๖๕ บนเนื้อที่ ๒๗ ไร่ มีโรงเรือนเลี้ยงสุกร ๒ หลัง เลี้ยงสุกรประมาณ ๑,๕๐๐ ตัว ใช้พัดลมระบายอากาศขนาดใหญ่ในการระบายอากาศออกสู่ภายนอก และมีระบบบำบัดของเสียภายในฟาร์ม โดยการปล่อยมูลสุกรลงสู่บ่อแก๊สชีวภาพซึ่งเป็นบ่อปิด และปล่อยน้ำเสียจากบ่อแก๊สชีวภาพลงสู่บ่อบำบัดน้ำเสียซึ่งเป็นบ่อเปิด ๒ บ่อ จากนั้นจะสูบน้ำเสียออกจากบ่อเพื่อนำกากของมูลสุกรไปตากให้แห้งและนำไปจำหน่ายต่อไป โดยในชั้นการรับฟังความคิดเห็นก่อนได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ ผู้ร้องที่ ๑ ได้รับฟังความเห็นของประชาชนบ้านกุดสระ [REDACTED] และบ้านสระแก้ว [REDACTED] ตำบลสระนกแก้ว อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด ณ ศาลากลางหมู่บ้านสระแก้ว เพื่อขอความยินยอมให้ก่อสร้างฟาร์มเลี้ยงสุกร ผลปรากฏว่าไม่มีผู้ใดคัดค้าน

/๓.๒.๒ ฟาร์ม...

^๕ ข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง รัฐภาคีแห่งกติกาฯ รับรองสิทธิของทุกคนที่จะมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุดเท่าที่เป็นได้

^๖ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้มีข้อมติที่ ๔๘/๑๓ เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ รับรองให้สิทธิในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมที่ดีและยั่งยืนเป็นสิทธิมนุษยชน และเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้ลงมติเห็นชอบและประกาศว่า การเข้าถึงสิ่งแวดล้อมที่สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน (clean, healthy and sustainable environment) เป็นสิทธิมนุษยชนสากล

๓.๒.๒ ฟาร์มของผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพจากผู้ถูกร้องที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๕ และได้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๗ ปศุสัตว์อำเภอโพธารองลงพื้นที่ตรวจสอบฟาร์มเลี้ยงสุกรของผู้ถูกร้องที่ ๑ ตามที่ได้รับเรื่องร้องเรียน พบว่า มีกลิ่นเหม็น ซึ่งเกิดจากบ่อบำบัดน้ำเสีย และลานตากมูลสุกรที่มีความชื้น จึงให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ แก้ไขปัญหา ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๗ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ลงพื้นที่ตรวจสอบ ตามที่ได้รับเรื่องร้องเรียน พบว่า มีกลิ่นเหม็นจากมูลสุกร จึงให้แก้ไขปัญหาลักษณะกัน ซึ่งผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้แก้ไขปัญหาดำเนินการตามคำแนะนำของผู้ถูกร้องที่ ๒ และสำนักงานปศุสัตว์ฯ แล้ว ทั้งการเพิ่มจุลินทรีย์ลงในบ่อ บำบัดน้ำเสียโดยใส่ให้บ่อยขึ้น รวมถึงหาวิธีการอื่น ๆ เพื่อลดกลิ่นเหม็น จากนั้นเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๗ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ลงพื้นที่ตรวจสอบอีกครั้ง พบว่ากลิ่นเหม็นลดลง ทั้งนี้ ก่อนมีการร้องเรียน ผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่เคยตรวจสอบคุณภาพน้ำในฟาร์มของผู้ถูกร้องที่ ๑ ตามข้อบัญญัติองค์การบริหาร ส่วนตำบลสรรคนกแก้ว เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๓.๒.๓ เมื่อวันที่ ๑๖-๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจสอบ ข้อเท็จจริงพบว่า ประชาชนที่พักอาศัยใกล้เคียงกับฟาร์มดังกล่าว ในพื้นที่ [REDACTED] ตำบลสรรคนกแก้ว ได้กลิ่นเหม็นจากฟาร์มเลี้ยงสุกรของผู้ถูกร้องที่ ๑ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๘ พนักงานเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่บริเวณบ้านของผู้ร้องอีกครั้ง ซึ่งผู้ร้องให้ข้อมูลยืนยันว่า ยังคงมีกลิ่นเหม็น อยู่อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ได้กลิ่นเหม็นจากมูลสุกรเช่นกัน นอกจากนี้ยังได้ลงพื้นที่ ตรวจสอบภายในฟาร์มของผู้ถูกร้องที่ ๑ พบว่า มีกลิ่นเหม็นจากบ่อบำบัดน้ำเสีย โดยส่วนหนึ่งอาจเกิดจาก การระบายอากาศภายในโรงเรือนเลี้ยงสุกรออกสู่ภายนอกด้วยพัดลมระบายอากาศขนาดใหญ่ ต่อมาในช่วง เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้จำหน่ายสุกรทั้งหมด และยุติการประกอบกิจการชั่วคราว เพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหภายในฟาร์ม ซึ่งผู้ร้องให้ข้อมูลเพิ่มเติม ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๘ ว่า นับตั้งแต่ ผู้ถูกร้องที่ ๑ จำหน่ายสุกรทั้งหมดและยังไม่ได้ดำเนินการต่อ พบว่าไม่มีปัญหากลิ่นเหม็นรบกวนแล้ว

๓.๒.๔ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ร่วมกับบริษัท [REDACTED] สาขาร้อยเอ็ด จัดประชุมเพื่อรับฟังปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกับ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ผู้แทนโรงพยาบาลโพธารอง ผู้นำชุมชน และประชาชนที่ได้รับผลกระทบ ซึ่งประชาชน ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา แต่ยังไม่สามารถสรุปร่วมกันได้ อีกทั้งผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ตรวจวิเคราะห์ คุณภาพน้ำทิ้งของฟาร์มแล้วพบว่า ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ มีการ จัดประชุมอีกครั้ง ซึ่งที่ประชุมมีข้อตกลงร่วมกันให้ตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้น จนนำไปสู่การออกคำสั่งของผู้ถูกร้องที่ ๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบสถานประกอบกิจการ ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ในวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งนี้ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ยังไม่ต่อใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพให้กับ ผู้ถูกร้องที่ ๑

๓.๓ กรณีตามคำร้องมีประเด็นที่ต้องแยกพิจารณาเป็น ๓ ประเด็น ดังนี้

๓.๓.๑ ผู้ถูกร้องที่ ๑ จัดรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการขออนุญาตในสถานที่ซึ่งไม่ตรงกับพื้นที่ตั้งฟาร์มเลี้ยงสุกร เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ศาลากลางหมู่บ้านสระแก้วที่ใช้เป็นสถานที่จัดรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกรของผู้ถูกร้องที่ ๑ แม้จะตั้งอยู่ใน [REDACTED] ซึ่งไม่ตรงกับที่ตั้งของฟาร์มเลี้ยงสุกร ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ [REDACTED] แต่พื้นที่ [REDACTED] เดิมเคยเป็นหมู่บ้านเดียวกับ [REDACTED] แต่แยกออกมาเป็น [REDACTED] ในภายหลัง ประกอบกับมีประชาชนทั้งในพื้นที่ [REDACTED] เข้าร่วมการประชุมด้วย การที่ผู้ถูกร้องที่ ๑ ใช้สถานที่ดังกล่าวจัดรับฟังความคิดเห็นจึงไม่กระทบต่อสาระสำคัญในกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคคลหรือชุมชน ในชั้นนี้ จึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ มีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๓.๓.๒ การประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกรของผู้ถูกร้องที่ ๑ ก่อให้เกิดมลพิษด้านกลิ่นเหม็นซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ร้องและประชาชนในพื้นที่ เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ฟาร์มเลี้ยงสุกรของผู้ถูกร้องที่ ๑ มีปัญหาด้านกลิ่นเหม็นซึ่งมาจากบ่อบำบัดน้ำเสีย ลานตากมูลสุกร และการระบายอากาศของพัดลมระบายอากาศขนาดใหญ่ของโรงเรือนเลี้ยงสุกร โดยส่งผลกระทบต่อผู้ร้องและประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียง แม้ผู้ถูกร้องที่ ๑ จะได้แก้ไขปัญหามาตามคำแนะนำของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือพยายามหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยวิธีการอื่น ๆ แล้วก็ตาม แต่ปัญหาด้านกลิ่นเหม็นกลับลดลงเพียงชั่วคราวเท่านั้น จึงถือว่า การประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกรของผู้ถูกร้องที่ ๑ ส่งผลกระทบต่อสิทธิของผู้ร้องและประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียง ในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ ดังนั้น ในประเด็นนี้ผู้ถูกร้องที่ ๑ จึงมีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

อย่างไรก็ตาม ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ยุติการประกอบกิจการชั่วคราวเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหภายในฟาร์ม ทำให้ไม่มีปัญหาด้านกลิ่นเหม็นรบกวนเหมือนในช่วงที่ผ่านมา ในชั้นนี้จึงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหามาแล้ว ทั้งนี้ ที่ผ่านมาการประกอบกิจการของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ส่งผลกระทบต่อด้านกลิ่นเหม็น เกิดจากการออกแบบส่วนต่าง ๆ ภายในฟาร์มที่ยังไม่สามารถป้องกันปัญหาด้านกลิ่นเหม็นฟุ้งกระจายได้ดีพอ ซึ่งยังไม่แนชัดว่าผู้ถูกร้องที่ ๑ จะกลับมาประกอบกิจการอีกครั้งเมื่อใด และการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้นจะสามารถป้องกันปัญหาด้านกลิ่นเหม็นอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนหรือไม่ ดังนั้น เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น จึงเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้องที่ ๑ ต่อไป

๓.๓.๓ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ละเลยการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ มีหน้าที่คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๖๗ (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การ

บริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗” และมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม^๓ ซึ่งมีอำนาจห้ามไม่ให้มีการก่อเหตุรำคาญในสถานที่เอกชน และระงับเหตุรำคาญ ตลอดทั้งดูแล ปรับปรุง บำรุงรักษา สถานที่ต่าง ๆ ในเขตของตนให้ปราศจากเหตุรำคาญ รวมทั้งมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อระงับ กำจัด และควบคุมเหตุรำคาญต่าง ๆ ได้ แม้ผู้ถูกร้องที่ ๒ จะได้ลงพื้นที่ตรวจสอบผลกระทบด้านกลิ่นเหม็นจากฟาร์มเลี้ยงสุกรของผู้ถูกร้องที่ ๑ ตามที่มีผู้ร้องเรียน พร้อมให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาแล้วก็ตาม แต่ปรากฏว่าปัญหากลิ่นเหม็นลดลงเพียงชั่วคราวเท่านั้น ซึ่งกลิ่นเหม็นจากการประกอบกิจการของผู้ถูกร้องที่ ๑ ยังคงส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ดำเนินการสั่งระงับ กำจัด และควบคุมเหตุรำคาญดังกล่าวประกอบกับหลักเกณฑ์การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภท “การเลี้ยงสุกร” ท้ายข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสระนกแก้ว กำหนดให้ผู้ประกอบการต้องแสดงผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำทิ้งที่มีค่า BOD ไม่เกิน ๖๐ มิลลิกรัม/ลิตร และเก็บรักษาผลการตรวจวิเคราะห์ไว้ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ โดยผู้ประกอบการเลี้ยงสุกร ๑,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ ตัว ต้องแสดงผลการวิเคราะห์น้ำทิ้งทุก ๓ เดือน ซึ่งผู้ถูกร้องที่ ๑ ไม่มีการวิเคราะห์คุณภาพน้ำทิ้งตามที่กำหนด และผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่ติดตามให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ ดำเนินการ นอกจากนี้ข้อบัญญัติดังกล่าวยังกำหนดให้ที่ตั้งฟาร์มเลี้ยงสุกรต้องห่างจากชุมชนไม่น้อยกว่า ๑.๖ กิโลเมตร แต่ฟาร์มเลี้ยงสุกรของผู้ถูกร้องที่ ๑ ตั้งอยู่ห่างจากชุมชนในพื้นที่หมู่ ๘ ประมาณ ๑.๓๕ กิโลเมตร จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ ละเลยการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อสิทธิในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพของผู้ร้องและประชาชนในพื้นที่ จึงเป็นการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทิ้งของฟาร์มและจัดประชุมโดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ กับผู้ได้รับผลกระทบหาแนวทางแก้ไขปัญหา

/รวมกัน...

^๓ มาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

๑) ๑

๑) ๑

(๗) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) ๑

๑) ๑

^๔ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

๑) ๑

๑) ๑

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

(๓) นายองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

๑) ๑

๑) ๑

ร่วมกัน จนกระทั่งผู้ถูกร้องที่ ๒ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เพื่อตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ประกอบกับผู้ถูกร้องที่ ๒ ยังไม่ต่อใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จึงส่งผลให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ ยังไม่สามารถประกอบกิจการต่อได้ ทำให้ไม่มีปัญหากลิ่นเหม็นรบกวนเหมือนช่วงที่ผ่านมา ในชั้นนี้จึงรับฟังได้ว่าผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาลแล้ว ทั้งนี้ แม้สาเหตุส่วนหนึ่งที่ทำให้ปัญหากลิ่นเหม็นหมดไปเกิดจากการที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ยังไม่ต่อใบอนุญาตให้กับผู้ถูกร้องที่ ๑ ก็ตาม แต่ยังไม่แน่ชัดว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ จะต่อใบอนุญาตให้กับผู้ถูกร้องที่ ๑ อีกครั้งหรือไม่ ประกอบกับในอนาคต อาจมีการขออนุญาตประกอบกิจการในลักษณะเดียวกันนี้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและประชาชน จึงเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้องที่ ๒ ต่อไปด้วย

๓.๔ ทั้งนี้ นอกจากการพิจารณาทั้ง ๓ ประเด็นข้างต้นแล้ว ยังพบข้อเท็จจริงว่า ฟาร์มเลี้ยงสุกรของผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาเลี้ยงสุกรให้กับบริษัท [REDACTED] ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของบริษัท [REDACTED] ตั้งแต่ปี ๒๕๖๕ เป็นฟาร์มเลี้ยงสุกรประเภทบริหารงานแบบครัวเรือน (ไม่มีการจ้างแรงงาน) โดยมีการจ่ายค่าตอบแทนให้ตามเงื่อนไขที่กำหนด จึงเป็นส่วนหนึ่งของการประกอบธุรกิจของบริษัท [REDACTED] และบริษัท [REDACTED] [REDACTED] ดังนั้น เมื่อการประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกรของผู้ถูกร้องที่ ๑ ส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียง บริษัททั้งสองย่อมต้องมีส่วนในการแก้ไขปัญหาด้วย ตามหลักการ UNGPs จึงเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อบริษัท [REDACTED] และบริษัท [REDACTED] เพื่อดำเนินการต่อไป

๔. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๐/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๘ จึงมีมติดังนี้

๔.๑ กรณีผู้ถูกร้องที่ ๑ จัดรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการขออนุญาต ในสถานที่ซึ่งไม่ตรงกับพื้นที่ตั้งฟาร์มเลี้ยงสุกร ยังไม่อาจรับฟังได้ว่าเป็นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๔.๒ กรณีการประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกรของผู้ถูกร้องที่ ๑ ก่อให้เกิดมลพิษด้านกลิ่นเหม็นซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ร้องและประชาชนในพื้นที่ เป็นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน อย่างไรก็ตาม ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาลแล้ว

๔.๓ กรณีผู้ถูกร้องที่ ๒ ละเลยการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน อย่างไรก็ตาม ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาลแล้ว

๔.๔ ให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ต่อผู้ถูกร้องทั้งสอง และบริษัท ██████████ รวมทั้งบริษัท ██████████ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) ประกอบ มาตรา ๔๒ เพื่อดำเนินการ ดังนี้

๔.๔.๑ ให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ แก้ไขปรับปรุงฟาร์มเลี้ยงสุกรก่อนการขอต่อใบอนุญาต ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยจัดให้มีระบบบำบัดและป้องกันกลิ่นเหม็นรบกวน ที่มีประสิทธิภาพและถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยเฉพาะจุดที่เป็นแหล่งกำเนิดกลิ่นเหม็น เช่น บริเวณบ่อ บำบัดน้ำเสีย ลานตากมูลสุกร และระบบระบายอากาศของโรงเรือนเลี้ยงสุกร เป็นต้น รวมถึงแหล่งอื่น ๆ ที่ตรวจพบ ทั้งนี้ ควรนำคู่มือแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมฟาร์มเลี้ยงสุกรของกรมควบคุมมลพิษมาใช้ เป็นแนวทางในการดำเนินการด้วย

๔.๔.๒ ให้ผู้ถูกร้องที่ ๒ ดำเนินการดังนี้

๑) กรณีการพิจารณาต่อใบอนุญาตประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกร ของผู้ถูกร้องที่ ๑ นั้น ผู้ถูกร้องที่ ๒ ต้องตรวจสอบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การประกอบกิจการที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพ ประเภทการเลี้ยงสุกร ท้ายข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสระนกแก้ว รวมทั้ง กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะระบบบำบัดและป้องกันกลิ่นเหม็นรบกวนต้องมี ประสิทธิภาพ ถูกต้องตามหลักวิชาการ และไม่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญ รวมถึงตรวจสอบระยะห่าง ระหว่างฟาร์มกับชุมชนโดยรอบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ข้างต้น โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย และให้ ประสานสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๐ (ขอนแก่น) เพื่อร่วมตรวจสอบด้วย

๒) กรณีออกหรือต่อใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทฟาร์มเลี้ยงสุกร ให้กำหนดรายละเอียดและเงื่อนไขให้มีระบบการจัดการฟาร์ม ระบบการบำบัด และป้องกันกลิ่นที่มีประสิทธิภาพและถูกต้องตามหลักวิชาการไว้ในใบอนุญาต รวมถึงหากผู้ประกอบ กิจการฟาร์มเลี้ยงสุกรรายใดมีหน้าที่ต้องเก็บสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบ หรืออุปกรณ์ และเครื่องมือเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้กำหนดหน้าที่ดังกล่าวไว้ในใบอนุญาตด้วยเช่นกัน

๓) กรณีพบเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเกิดจากการประกอบกิจการฟาร์ม เลี้ยงสุกร ให้ผู้ถูกร้องที่ ๒ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หมวด ๕ ในการระงับ กำจัด หรือควบคุมเหตุรำคาญอย่างเคร่งครัด

๔.๔.๓ ให้บริษัท ██████████ และบริษัท ██████████

██████████ ดำเนินการดังนี้

๑) ส่งบุคลากรที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่เพื่อร่วมกับผู้ถูกร้องที่ ๑ ในการปรับปรุง ฟาร์มเลี้ยงสุกรตามข้อ ๔.๔.๑ ตลอดจนตรวจประเมินมาตรฐานฟาร์มเป็นระยะ

/๒) ดำเนินการ...

๒) ดำเนินการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence: HRDD) โดยเฉพาะการระบุและประเมินผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อมและต่อผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงฟาร์มเลี้ยงสุกรที่เป็นคู่สัญญาของบริษัท รวมถึงกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาและเยียวยาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามสัญญาของคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์

นางปรีดา คงแป้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี

นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์

นางสาวปิติกาญจน์ สิทธิเดช

นายวสันต์ ภัยหลีกลี้

นางสาวสุภัทรา นาคะผิว

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ